

Toplumsal Tabakalasma Nedir?

Calisma Kagidi

Toplumsal tabakalasma, bireylerin ve gruplarin servete, guce ve prestije esitsiz erisimlerine dayali olarak toplumda hiyerarsik bicimde siralanmasidir ve yasam firsatlarini ile hareketliliği sekillendirir.

Sorular

1. Asagidakilerden hangisi toplumsal tabakalasmayı en iyi tanımlar?
 - A) Toplumda servetin rastgele dagilimi
 - B) Servet, guc ve prestije dayali hiyerarsik insan siralamasi
 - C) Bir vergi politikasi
 - D) Bir tur dini rituel
2. Kast gibi dogusta verilen statuye ne denir?
 - A) Kazanilmis statu
 - B) Atfedilmis statu
 - C) Ana statu
 - D) Rol statusu
3. Hangi tabakalasma sistemi EN FAZLA toplumsal hareketliliğe izin verir?
 - A) Kast sistemi
 - B) Kolelik
 - C) Sinif sistemi
 - D) Zumre (estate) sistemi
4. Max Weber, Karl Marx'in ekonomik sinif vurgusuna hangi iki boyutu eklemiştir?
 - A) Irk ve cinsiyet
 - B) Statu ve guc
 - C) Din ve dil
 - D) Egitim ve yas
5. Bir toplumda zengin bir ailede dogan kisi seckin okullara gidip bir isletmeyi miras alirken, yoksul dogan kisinin egitime erisimi sinirlidir. Bu en cok hangi sistemi ornekler ve neden?
6. Geleneksel Hindistan'da, belirli bir kasta dogan bir kisi tarihsel olarak yeteneginden bagimsiz sekilde o kastin disinda evlenemez veya meslek degistiremezdi. Bu ne tur bir tabakalasma sistemidir?
7. Bir CEO'nun cocugu kariyerine, ilk kusak bir calisanin sahip olmadigi sirket hisseleri ve profesyonel baglantilarla basliyor. Tabakalasmayla ilgili kavrami belirleyin.
8. Tanimla: Toplumsal tabakalasma nedir?
9. Tanimla: Atfedilmis statu ile kazanilmis statu arasindaki fark nedir?
10. Tanimla: Toplumsal hareketlilik nedir?

Cevap Anahtari

1. B) Servet, guc ve prestije dayali hiyerarsik insan siralamasi - Toplumsal tabakalasma, bireylerin ve gruplarin servet, guc ve prestij gibi kaynaklara esitsiz erisimine gore yapilandirilmis siralanmasidir.
2. B) Atfedilmis statu - Atfedilmis statu dogustan veya istege bagli olmadan verilir; kazanilmis statu ise cabayla elde edilir.
3. C) Sinif sistemi - Sinif sistemleri gorece aciktir; egitim, gelir veya meslek yoluyla katmanlar arasi gecise izin verir.
4. B) Statu ve guc - Weber, tabakalasma uc boyutu oldugunu savunmustur: sinif (ekonomik), statu (prestij) ve guc (siyasi etki).
5. Bu, avantajin nesiller arasi guclu aktarimiyla sinif temelli tabakalasmayi ornekler. Servet, seckin egitime (bir kaynaga) erisim saglar. Egitim ve miras kalan varliklar gelecekte daha yuksek gelir ve statuye donusur. Bu, teknik olarak 'acik' bir sinif sisteminde bile tabakalasma esitsizligi nesiller boyu nasil surdurdugunu gosterir.
6. Bu bir kast sistemidir. Statu cabayla kazanilmaz, dogusta atfedilir. Meslek, evlilik esi ve sosyal temas geleneksel olarak kast icinde sinirliydi. Kastlar arasi hareketlilik, bir sinif sisteminin aksine neredeyse tamamen kapaliydi.
7. Bu, kulturel ve ekonomik sermaye aktarimini ornekler (Pierre Bourdieu'nun teorisiyle iliskilidir). CEO'nun cocugu hem finansal sermayeyi (hisse) hem de sosyal sermayeyi (baglantilar) miras alır. Bu, bireysel liyakatle ilgisi olmayan yapisal bir avantaj saglar. Bu durum, yalnızca yetenek ve cabayi odullendirdigini iddia eden sistemlerde bile tabakalasma nasil surebilecegini gosterir.
8. Toplumdaki bireylerin servete, guce ve prestije esitsiz erisimlerine dayali hiyerarsik siralanmasidir.
9. Atfedilmis statu dogustan verilir (or. kast, irk); kazanilmis statu cabayla elde edilir (or. egitim, kariyer).
10. Bireylerin veya gruplarin farkli toplumsal katmanlar arasinda yukari veya asagi yonde hareket etmesidir.

Bounlu

Tum kartlar, adim adim cozumler ve AI hoca destegi Notek uygulamasinda.
Sinav tarihlerini Promy otomatik hatirlaticiya cevirisir.